

Aurrekontuak genero ikuspegiarekin
UPV/EHUn

Ikasleen, Enpleguaren eta Gizarte
Erantzukizunaren arloko
Errektoreordetzaren gastuaren analisia

2013/2014 Ekitaldia

Egikaritze laburpena

AURREKONTUAK GENERO
IKUSPEGIAREKIN (AGI) UPV/EHUⁿ:
IKASLEEN, ENPLEGUAREN ETA GIZARTE
ERANTZUKIZUNAREN ARLOKO
ERREKTOREORDETZAREN GASTUAREN
ANALISIA, 2013/2014 EKITALDIA
(EGIKARITZE LABURPENA)

UPV/EHUKO BERDINTASUNERAKO ZUZENDARITZA

2016ko apirilaren 20ko Gobernu kontseilua

Egileak: Yolanda Jubeto Ruiz
Mertxe Larrañaga Sarriegi
Ekonomia aplikatua I
UPV/EHU

UPV/EHUko Berdintasunerako Batzordeak berrikusita

2016ko apirilean onartuta

AURKIBIDEA

1. SARRERA
2. UPV/EHUko AURREKONTUA (ez da aurkezten egikaritze laburpen honetan)
3. TXOSTEN BETEARAZLEA
  - 3.1. AZTERKETAREN AURKEZPENA
  - 3.2. IKASLEEN ZUZENDARITZAREN ANALISIA
  - 3.3. PSIKOLOGIA APLIKATUKO ZERBITZUAREN ANALISIA
  - 3.4. ENPLEGUAREN ARLOKO ANALISIA
  - 3.5. BERDINTASUNERAKO ZUZENDARITZAREN ANALISIA
  - 3.6. GIZARTE ERANTZUKIZUNEKO ZUZENDARITZAREN ANALISIA:
GARAPENERAKO LANKIDETZA BULEGOA
  - 3.7. ONDORIOAK ETA GOMENDIOAK
4. ERANSKINAK (ez dira aurkezten txosten betearazle honetan)

1. SARRERA

Txosten honen xede nagusia Ikasleen, Enpleguaren eta Gizarte Erantzukizunaren arloko Errektoreordetzaren 2014ko gastuaren zenbait programa genero ikuspegitik aztertzea da. Programa horiek garrantzitsuak dira hainbat arrazoiengatik. Lehenbizi, unibertsitateko kolektiborik handienarekin, hau da, ikasleekin, lotura zuzena duten eta haien bizitza kalitatearekin zerikusi handia duten jarduerak eta unibertsitatean zein lan merkatuan ikasleek duten partaidetzaren sustapena biltzen dituztelako. Horrez gain, Unibertsitateak barneko egitura eta ekintzetan dibertsitate funtzionala integratzearen alde emakume eta gizonezkoen aukeren berdintasunarekin eta gizartearekin, oro har, hartu duen konpromisoarekin lotutako programak ere sartzen dira. Aldi berean, jarduera horiek garrantzitsuak dira kuantitatiboki zein kualitatiboki. Aztertutako arloek, zenbait kasutan, aurrekontu handia dute, I kapitulutik kanpo (Ikasleen Zuzendaritzak 384.790 €, Lankidetzak Bulegoak 117.874 €, Berdintasunerako Zuzendaritzak 89.800 €). Beste kasu batzuetan aurrekontua oso murrizta da (Psikologia Aplikatuak 13.000 €).

Dokumentu hau Euskal Unibertsitate Publikoaren aurrekontuen politikan generoaren ikuspegia sartzeko 2011n hasitako prozesuaren parte da. Xede nagusia unibertsitateko komunitateko emakumeek eta gizonek duten posizioa zehazki ezagutzea da eta, halaber, emakumeei mendeetan zehar inposatu zaien sexuaren araberako lan-banaketak eragindako desberdinkerien ondoriozko bereizketak detektatzea. Esparru akademikoa eta zientifikoa ez da salbuespena izan, zeren emakumeek hainbat oztopo gainditu behar izan baitituzte unibertsitateko komunitateko kide izateko (ikasle zein irakasle gisa) XX. mendean ondo sartu arte, eta horrek mugatu egin ditu emakumeen aukerak erakunde honen barruan karrera unibertsitarioa baldintza berdinekin egiteko. Azken hamarkadetan egindako lege-aldaketak oinarriak ezarri dituzte, emakumeen posizioa aldatzeko, baina oraindik desberdintasunak antzematen dira, batez ere, familiako eremu pribatuan emakumeei eta gizonezkoiei ematen zaizkien rol desberdinen ondorioz. Emakumeek erantzukizun garrantzitsuak izan dituzte ugaltzeari dagokionez eta horrek denbora murriztu die beste jarduera batzuetan aritzeko, besteak beste karrera profesionala egin ahal izateko. Horixe da, besteak beste, emakumeek eta gizonezkoek espazio publikoetan duten parte-hartzearen desberdintasunak azaltzen dituzten arrazoiak bat.-

Hala ere, azken hamarkadetan emakumeak indar handiz sartu dira unibertsitateetan eta horrek erakundearen egiturak aldarazi ditu; gero eta emakume gehiago dira ikasle, irakasle edo ikertzaile gisa ezagutzaren arlo askotan parte hartzen duten emakumeak. Horrez gain, emakume askok sektore publikoan lan egitea erabaki ohi dutenez, unibertsitatean ere nabarmendu

egiten dira aldaketa horiek lan munduan, bai Irakasleak eta Ikertzaileak (IIP) gisa, eta baita Administrazio eta Zerbitzuetako Pertsonala (AZP) gisa ere. IIP-ei dagokienez, 2013ko datuen arabera, emakumeak guztizkoaren % 45 ziren¹ eta AZP-ri dagokienez, kontratatutako pertsonen % 64 ziren, hau da, bigarren kolektibo horretan, emakumeen kopurua, gizonezkoena baino handiagoa da, zenbait lanpostutan lan bereizkeria antzematen bada ere.

2014an, UPV/EHUren aurrekontua 395.387.569 €-koa izan zen; beraz, termino nominaletan, 2013ko ekitaldikoa baino % 0,62 handiagoa. 2013ko aurrekontua 2012koa baino % 9,24 txikiagoa zen. UPV/EHUri esleitutako aurrekontuaren izozte-egoera horrek jarraitu egin zuen 2015ean, zeren 2014koaren aldean, % 0,29 baino ez baitzen hazi.

Azterketa honen gai nagusia Ikasleen, Enpleguaren eta Gizarte Erantzukizunaren arloko Errektoreordetzaren gastuen aurrekontuaren analisia egitea da, bi datu-iturriren arabera. Lehenbizi, gastuen partidak adierazten dira, unibertsitateak 2014an onartu zituen aurrekontuen proiektuan sailkatzen diren moduan. Eta, bigarrenik, Errektoreordetza horren zuzendaritzek eta organoek emandako informazioa aztertu dira.

Txostena era honetan egituratu da: Sarrera honen ondoren, laburbilduz, UPV/EHUren aurrekontu osoari eta Ikasleen, Enpleguaren eta Gizarte Erantzukizunaren arloko Errektoreordetzaren aurrekonturi dagozkien zenbateko nagusiak azaltzen dira. 3. atalean, txosten betearazlea adierazten da. Txosten horretan hautatutako Zuzendaritzen, Arloen eta Zerbitzuen aurrekontuen ezaugarri nagusiak azaltzen dira, betiere, sexuaren arabera desagregaziotik abiatuz. Txosten betearazlea ondorio eta gomendioen atalarekin bukatzen da. Azkenik, 4. puntuan, azterketa honetan parte hartu duten organoek egindako txostenak eranstean dira.

1

Datu hori IIP-ri dagokio: 2013ko ekitaldian, arlo horretan kontratu bakarra egin zen. Ikus, *Aurrekontuak genero ikuspegiarekin (AGI) UPV/EHUn: Lehen Hurbilketa. I. kapituluaren analisia.*

3. TXOSTEN BETEARAZLEA

3.1. AZTERKETAREN AURKEZPENA

Txosten hau, UPV/EHUko Berdintasunerako Zuzendaritzak, generoren ikuspegia Unibertsitatearen aurrekontuen analisisian integratzeko asmoz, 2011n hasi zuen proiektu handiago baten integratuta dago. Proiektu horri berriro ekin zitzaion 2014an, UPV/EHUren II. Berdintasun Planean (2014-2017) agindutakoa **betetzeko. Planaren 3.1.7. puntuak hauxe dio: "UPV/EHUko langileen ordainsariak mailaka aztertzea, generoaren ikuspegitik eta aurrekontuaren esparruan"**. Horregatik, lehen dokumentu batean Unibertsitateko IIP-ei eta AZP-ei 2013an ordaindu zitzaizkien soldatak aztertu dira. Horrez gain, unibertsitatearen aurrekontua genero ikuspuntuarekin (AGI) aztertzen jarraitzeko, txosten honetan, Ikasleen, Enpleguaren eta Gizarte Erantzukizunaren arloko Errektoreordetzaren 2014ko gastuen partida garrantzitsuenetako batzuk sartzen dira. Azterketa hau zuzendaritza eta arlo horietako langileen laguntzaz egin da, 2015eko bigarren seihilekoan zehar.

Aurrekontuak Genero Ikuspegiarekin (AGI) egiten direnean bi osagai nagusi kontuan hartu behar dira. Hasieran, errealitatea zehatz-mehatz deskribatzea da helburu, aztertutako jarduera-esparruan emakume eta gizonezkoen artean dauden desberdintasunak azalduz. Horrez gain, kolektibo horietako emakume eta gizonezkoen arteko harremanen oreka lortzen laguntzen duten politika-aldaketak egiteko bidea ematen duen osagaia dute.

Txosten honen xedea Ikasleen, Enpleguaren eta Gizarte Erantzukizunaren arloko Errektoreordetzaren 2014an egindako zenbait programa ahalik eta zehatzen aztertzea da. 3. taulan ikus daitekeenez, Errektoreordetza horren gastuen aurrekontua UPV/EHUren guztizko aurrekontuaren % 0,13 da, langileei dagozkien gastuak kenduta. Errektoreordetzak kudeatzen dituen baliabide guztiak batuz gero, langileei eta programa-kontratuei dagozkienak barne, aurrekontu osoaren % 0,49 izatera iritsi daiteke. Kuantitatiboki pisu handirik ez badu ere, interesgarria iruditu zaigu UPV/EHUren gastuen programen analisisa egiten hasteko, Errektoreordetzatik abiatzea, zeren eskuragarria izateaz gain, unibertsitatean hirugarren handiena den ikasleen kolektiboa proiektu honetan sartzeko aukera ematen baitu.

Ikasleen, Enpleguaren eta Gizarte Erantzukizunaren arloko Errektoreordetzaren jarduera-arloak bi dira:

- Ikasleak eta enplegua: Errektoreordetzaren aurrekontua 2014an, 384.790,00 €-koa zen, langileei dagozkien gastuak kenduta (aurrekontuaren % 70 Errektoreordetzaren gastu arruntei eta transferentziei dagokie (3. taula)). Langileen gastuak sartuta, hau da, 775.007,5 € erantsita, arlo horretako aurrekontua 1.159.797,54 €-koa da (4. taula).

Arlo honen eginkizuna hauxe da:

- ✓ Unibertsitatean sartu aurreko orientazioa: UPV/EHUren azalpena eta hari buruzko informazioa; ikasleak erakartzea eta matrikulatzeko fasean dauden ikasleei laguntza eta orientazioa ematea.
  - ✓ Ikasleei orientazioa ematea unibertsitatean dauden bitartean **(ikastaroak, bekak, jarduerak...)**.
  - ✓ Ikasleak lan munduan sartzeko gaitasuna lortzen laguntzeko eta sustatzeko eta lan-esparrurako trantsizioan informazioa eta orientazioa emateko jarduerak koordinatzea. Jarduera horiek campusean bertan egiten dira, politika orokorraren esparruaren barruan.
  - ✓ Premia bereziak dituzten ikasleen hezkuntza-premiez arduratzea eta erantzuna ematea.
  - ✓ Unibertsitateko komunitateari laguntza eta orientazio psikologikoa ematea, Psikologia Aplikatuko Zerbitzuaren (PAZ) bidez.
  - ✓ Ikasle egresatuen elkarrekin harremanak izatea: jarduerak kanpoan bultzatzea eta hedatzea.
  - ✓ Ikasleen Kontseiluen bidez bultzatzen diren jarduerak antolatu eta garatu daitezten sustatzea.
  - ✓ UPV/EHUko ikasleen erakundeekin harremanak izatea.
  - ✓ Ikasleek UPV/EHUko Gobernu organoetan duten parte-hartzearen segimendua egitea.
  - ✓ Desgaitasunak dituzten unibertsitateko komunitateen premiez arduratzea eta erantzuna ematea.
- Gizarte erantzukizuna: Arlo horretarako aurrekontua, 2014an, 162.600,00 €-koa zen (Errektoreordetzaren aurrekontu osoaren % 30). Hala ere, gero, 140.000 € erantsi ziren, hondakinen kudeaketarako.

Arlo honen eginkizuna hauxe da:

- ✓ Erakunde publiko eta pribatuarekin elkarlanean aritzea honako esparru hauetan: boluntarioritza, unibertsitatearen garapenerako lankidetzak, ingurumenarekiko sentsibilizazioa eta genero ikuspegia.
- ✓ Emakume eta gizonezkoen arteko berdintasuna eraginkorki betetzen dela ziurtatzeko politikak diseinatzea eta inplementatzea; UPV/EHUko unibertsitateko komunitatea osatzen duten organo eta pertsona guztientzat emakume eta gizonezkoen arteko berdintasuna xede nagusia dela kontuan hartuta.

Hona hemen, Errektoreordetza honek dauzkan zuzendaritza eta arlo guztiak:

- Ikasleen zuzendaritza
- Psikologia Aplikatuko Zerbitzua
- Enpleguaren arloa
- Berdintasunerako Zuzendaritza
- Gizarte Erantzukizuneko Zuzendaritza

Guztiek (lau zuzendaritzek eta enpleguaren arloak) proiektu honetan parte hartu dute. Arlo bakoitzak bere iritziz genero berdintasunerako garrantzitsuenak ziren programak hautatu ditu eta programa horiei zegozkien 2014ko emaitzak eman ditu.

Azterketa hau egiteko, honako metodologia hau erabili izan da: Ikertzaileak zuzendaritza edo arlo bakoitzeko arduradunekin bildu dira eta proiektua eta egin beharreko analisia azaldu dizkiete arduradunei. Arlo bakoitzak programa garrantzitsuenei buruzko txostena egin du eta eskerrak eman nahi dizkiegu guztiei. Harreketan jarri diren pertsonak hauek izan dira:

- Fernando Etxegarai Agara, ikasleen zuzendaria
- Patricia Insua Carretani, Psikologia Aplikatuko Zerbitzuko (PAZ) zuzendaria.
- Xabier Txopitea Zugadi eta Nerea Aranguren Blanco, Bizkaiko Enplegu Gunekoak (Basoko Etxea).
- **Teresa Nuño Angos, Berdintasuneko zuzendaria.**
- Iratxe Amiano Bonachea, Gizarte Erantzukizuneko zuzendaria

Dokumentu honetan arduradunek egindako bost txosten eransten dira. Txosten betearazlean, txosten horietako alderdi garrantzitsuak nabarmentzen dira- Aipatu beharra dago, arlo eta zuzendaritzen jarduerak mota askotakoak direla eta, halaber, txostenak egin dituzten pertsonak ere anitzak direla. Beraz, emaitzak ere desberdinak dira. Txostenen garapen-maila ere desberdina izan da eta, ondorioz, ikerketa honetaz arduratzen diren ikertzaileek ere ez dute txostenok egiten parte hartzeko izan duten aukera ere ez da berbera izan.

Aztertu diren zuzendaritzen eta arloaren aurrekontuetan ez dira kontuan hartu zuzendaritza edo arlo horien funtzionamenduaz arduratzen diren IIPko irakasle liberatuei dagozkien zenbatekoak. Liberazio horiek % 50ekoak dira Berdintasunerako, Gizarte Erantzukizuneko eta Psikologia Aplikatuko Zerbitzuko zuzendarien kasuetan.

3.2. IKASLEEN ZUZENDARITZAREN ANALISIA

Ikasleen Zuzendaritzak lau jarduera-arlo nagusi ditu. Ikasleen parte-hartzea bultzatzen du unibertsitateko bizitzan, batez ere, ikasleen elkarleen bidez. Unibertsitateko eta unibertsitatera sartuko diren Ikasleentzako Argibide Zerbitzua (IAZ) du. Zerbitzu horren bidez, ikasiko dutena hautatzen laguntzen zaie ikasleei eta helburu horrekin, ekitaldiak antolatzen dira, besteak beste,

Unibertsitate Orientazioko Jardunaldiak, Jarduera praktikoak, Unibertsitate Orientazioko Feriak edota Ateak zabaltzeko egunak.

Gainera, Ezgaitasunak dituzten Pertsonentzako Zerbitzua (DPZ) ere badu. Zerbitzu horren helburua aniztasun funtzionala duten ikasleen aukera berdintasuna gauzatzea da. Halaber, kartzelan dauden ikasleen arretarako zerbitzua ere badu. Zerbitzu hori kartzelan dauden eta administrazioak ezarritako eskakizunak betetzen dituzten ikasleentzako da.

2014an, Ikasleen zuzendaritzaren aurrekontua 1.159.797,54 €-koa izan zen; horietako 775.007 € (% 67) I. kapitulukoa da. Gainerako aurrekontuaren (384.790,04 €) % 55 zerbitzuetarako, orientazio jardueretarako eta sarietarako erabili dira; % 30 ikasturte amaierako bidaiak oraintzen laguntzeko eta sektoreko bilerak egiteko erabiltzen da eta gainerako % 16 ikasleen kontseiluekin lotutako jardueretarako da.

IAZ-ko langile teknikariak gaur (2015ean) 4 emakume eta 2 gizonezko dira eta gizon horietako bat Zerbitzuaren zuzendaria da. Ezgaitasunak dituzten Pertsonentzako Zerbitzuaren (EPZ) organigraman 14 pertsona daude: 13 emakume eta gizonezko 1. Araban teknikariak bi emakume dira, Bizkaian 5 emakume teknikari eta gizonezko 1 dira eta Gipuzkoan 5 emakume teknikari eta administrazioako laguntzailea den beste emakume bat dira.

“Ikasleen informazioa, ordezkariak eta antolakuntza” sustatzeko erabili den aurrekontua ia izoztuta egon da 2013 eta 2014 urteetan, zeren gehikuntza bakarra ikasleentzako orientazio, sustapen eta laguntzan gertatu baita, eta horretarako lehen zegoen aurrekontua % 30 gehitzen badu ere (4.000 €), programa osoan duen pisua oso txikia da (% 1,5). Aurrekontuan pisurik handiena duten gastuak langileei dagozkienak dira; aipatutako bi urteetan, gastu horiek programarako zenbateko osoaren ia bi heren dira (% 66). Hurrengo gasturik handienak Errektoreordetzaren zerbitzuak garatzeko dira (% 16 inguru).

Zuzendaritza honek programaren barruan egin dituen jardueren artean hauexek dira aipagarrienak:

2013-2014 ikasturtean V Encuentro de **Orientación** Universitaria, con el tema **principal “Mirando al Futuro” antolatu ziren. Topaketetan 173 pertsonak parte** hartu zuten, haietako % 74,5 emakumeak. Horren arabera, jardunaldietan parte hartzen duten Bigarren Hezkuntzako eta Lanbide Heziketako Ikastetxetako orientatzaile gehienak emakumeak dira.

Jardunaldiak antolatu dituzten zentroen helburu nagusia, jarduera praktiko horien bidez ikasleak zentro bakoitzak ematen duen ezagutza-arloan sartzea da. Emakume eta gizonezkoen kopurua nahikoa orekatua da, zeren Bizkaiko

eta Gipuzkoako campusetan % 40-% 60 tartean baitago. Arabako campusean emakumeen kopurua bi heren baino gehiago da. Bigarren hezkuntza irakasleei dagokienez, 2013-2014 ikasturteko ekitaldian parte hartu zuten irakasle emakumeak kolektibo horretako parte hartzaileen 2/3 dira. Horrek adierazten du emakumeen parte-hartzea handia izan zela.

2013-2014 ikasturteko Unibertsitate Orientaziorako Azokari dagozkion datuen arabera, UPV/EHUko zentroen eta zerbitzuen ordezkarien artean emakume eta gizonezkoen presentzia orekatua izan zen. Hiru campusetan parte hartu zuten emakumeen kopurua % 50 baino handiagoa da, baina inon ez da gainditzen % 60; beraz, ekintza horietan presentzia berdintsua izan zela esan daiteke. Hala ere, azoko horietan parte hartu zuten emakumeen kopurua, dirudienez, IIP-an duen pisua baino handiagoa da, zeren 2012-2013 ikasturteko datuen arabera emakumeen ehunekoa % 41,5ekoa baita. Bildutako galdetegietatik ateratako datuen arabera, Unibertsitate Orientaziorako Azoketan parte hartu zuten ikasleei dagokienez, campus guztietan emakumeen kopurua handiagoa izan zela ikusten da. Hiru campusetan, gizonekin alderatuz, emakumeen ehunekoa 2 bider handiagoa da, hau da, gizonezko bakoitzeko bi emakume dira. Partaidetza handiago horren arrazoia neskek nahiago dituzten karrerak gehiago eskaintzea izan daiteke.

Eta jardunaldi horietara joan ziren pertsona guztiei dagokienez, sexu bietako pertsonen presentzia nahikoa orekatua da hiru campusetan, baina emakumeen kopurua beti da handiagoa (% 60 inguru).

25 urtetik gorako pertsonentzako antolatutako saioren kasuan ere emakume gehiagok parte hartu zuten, zeren hiru campusetan % 58 gainditu baitzuten; azpimarragarria da Bizkaiaren kasua, zeren han % 66 baino handiagoa baita.

UPV/EHUK 2013-2014 ikasturtean antolatu zituen Sektore Elkarrekin sustatzeko esparruari dagokionez, Informatika Fakultateak Sektore elkarrekin bileraren antolaketa finantzatu du. Fakultate horretako bi pertsonaren izenak eman zituzten (emakume 1 eta gizonezko 1) eta egin ziren 13 sektore bileretara 31 pertsona joan ziren (14 gizonezko eta 17 emakume). Aurrekontua 15.000 €-koa izan zen.

Ezgaitasunak dituzten Pertsonentzako Zerbitzuaren (EPZ) kasuan, zerbitzu hori erabiltzen duten ikasleen satisfazioa adierazten duten zenbait inkesta dauzkagu. Inkesta horietan, eta azken urteetako datuen arabera ikus daitekeenez, zentroen balorazioak hobera egin du. Azpimarragarria da zerbitzuaren ekintzei eta emaitzei emandako nota 8 izan dela 10etik.

Horrez gain, unibertsitate funtzionala duten eta zerbitzua erabili duten ikasleen satisfazio maila 126 inkestatan aipatzen da, EPZ erabiltzen duten 266 pertsonen

artean, eta hori dibertsitate funtzionala duten unibertsitateko ikasleen % 47,3 da. UPV/EHUko inkestei erantzun dieten emakumeen proportzioa gizonezkoena baino apur bat handiagoa da (% 55 emakumeak eta % 44,45 gizonezkoak).

Kartzelan dauden ikasleen arretarako zerbitzua 24 ikaslez arduratu da 2013-2014 ikasturtean; horietako 21 gizonezkoak dira. Kopururik handiena Gipuzkoako campusekoa da (% 59), gero Arabako campusekoa eta Bizkaikoan kopurua askoz txikiagoa da (3 ikasle bakarrik, hirurak gizonezkoak). Ezinezkoa da zerbitzu horien aurrekontuen analisia egitea, zeren, aurrekontuaren dokumentazioan behintzat, ez baitute berariazko partida esleituta,

3.3. PSIKOLOGIA APLIKATUKO ZERBITZUAREN ANALISIA

UPV/EHUko Psikologia Aplikatuko Zerbitzua (PAZ) 2002an sortu zen. Hasieran Psikologia Fakultatearekin lotuta zegoen, baina 2008az geroztik, Ikasleen Errektoreordetzarekin lotuta dago.

UPV/EHUko aurrekontuen II. liburuak daukan informazioaren arabera, zerbitzu horren funtzionamendurako aurrekontua 2014an 13.000 €-koa da. Aurrekontu horretako 6.000 € (% 46) txostenak eta azterketak egiteko erabili ziren. Argi dago, beraz, Zerbitzu horren gastuen partida nagusia I kapitulari (langileen gastuak) dagokiona dela.

Zerbitzuaren zuzendaritzaz beti emakume bat arduratu da; psikologo klinikoa eta Oinarrizko Prozesu Psikologikoetako irakaslea da. 2013-2014 ikasturtean bi emakume kontratatu ziren, psikologo klinikoak, bat Bizkaiko campusaz arduratzeko (Leioan zein Bilbon) eta bestea Arabako eta Gipuzkoako campusaz arduratzeko.

Psikologia Aplikatuko Zerbitzuak pertsonen bizitzaren kalitatea hobetzeko eta garapen integrala lortzeko funtsezkoak diren alderdiak lantzen ditu, besteak beste: estresari aurre egitea, zailtasun psikologikoez arduratzea, dibertsitate afektibo eta sexualaz arduratzea, genero indarkeria, gatazkak gobernatzea eta konpontzea, trebetasun sozial eta emozionalak eta alkohola eta drogak hartzearekin lotuta dauden arriskuei aurre hartzea eta arriskuok murriztea.

PAZ-ak hiru eginkizun ditu: Alde batetik, Psikologia arloko Lehen Mailako Prebentzio Programak egiten ditu unibertsitateko ikasleentzat. Bestetik, Bigarren Mailako Prebentzio Programak egiten ditu unibertsitateko ikasleentzat, asaldura psikologiko baten lehen faseetako zailtasunak murrizteko eta asaldura horren ondoriozko ondoezen iraupena laburtzeko.

Halaber, laguntza psikologikoa ematen die laguntza hori eskatzen duten unibertsitateko langileei (8-10 saio gehienez).

2013-2014 ikasturtean 117 kontsulta egin zituzten, kontsul-ton % 70az emakumeak arduratu ziren. Aurreko ikasturtean tratamendua hasi zuten pertsonak kontuan hartuta, denetara 124 pertsonari eskaini zitzaizkien laguntza.

Zerbitzua hartu zuen kolektiboaren gehiengoa gaztea da, zeren batez ere ikasleak baitira. Gehienak gradu-ko ikasleak dira (% 77,3) eta graduondoko ikasleak % 7,3 dira. Halaber, IIPari emandako arreta % 7,3 da eta PAZ-arena % 8,1.

Zerbitzuan gehien tratatu diren asaldurak antsietate-asaldurak dira (F41); 13 pertsonak jasan dituzte eta horietako % 76,9 emakumeak dira. Depresioei dagokienez (F32) 8 pertsona tratatu dira, eta horien % 87,5 emakumeak dira; estres larriari eta egokitze-asaldurei dagokienez (F43) 7 pertsonari eman zaie zerbitzua eta horien % 71,4 emakumeak dira.

Osasun egoeran eragiten duten faktoreei dagokienez, garrantzitsuenak bizitza-zikloen aldaketetara egokitzearekin lotuta daude –15 pertsona, 12 emakumeak (% 80)– eta baita bizimoduarekin lotutakoak ere –13 pertsona, 10 emakumeak (% 76,9)–.

2013-2014 ikasturtean UPV/EHUko zentroy edo zentroy zuzendaritzako kideen eskaerak jaso ziren eta egoki erantzun ziren. Eskaera horien artean azpimarragarriak dira ikasleek edo zentroko zuzendaritza-taldeak egoki kudeatu ezin dituen egoera gatazkatsuak eta irakasleei antsietate-egoera larriak sorrarazten dizkieten jazarpen-ekintzak, haien lanean eragin kaltegarriak dituztenak.

Zerbitzuak emandako laguntzarekiko satisfazio-inkesta anonimoa da eta inkesta egin duen pertsonaren sexua ez da adierazten. Inkesta horretan, zerbitzua erabili izan duten pertsona gehienek ondo balioetsi dute PAZ-a. Ez dago kexa nabarmenik eta laguntza jaso duten pertsona guztien iritziz, aintzat hartu dituzte, errespetatu egin dituzte eta ondo tratatu dituzte. Puntuazioa txikiagoa da instalazioei dagokienez. Arlo hori hobetzeko asmoa dute datorren ikasturtean.

Azaldutako datuetatik ondorioztatu daitekeenez, zerbitzua erabili duten gehienak emakumeak dira. Kontsultetara joan diren gizonezkoen ezaugarriei buruzko hausnarketa eginez, oro har zailtasun akademikoei buruzko kontsultak izan dira eta, halaber, hasitako ikasketak amaitu ahal izateko gaitasunari buruzko zalantzak ere azaldu dituzte. Sintomatologia obsesibo-konbultsiboa zuten pertsona guztiak gizonezkoak ziren. Halaber, kontsultatzen

duten gizonezkoen adina batez bestekoa baino apur bat handiagoa da hiru campusetan, eta horren ondorioz, pentsatu dezakegunez, aldi luzeagoan sufritu zuten kontsultara joan baino lehen. Badirudi gizonezkoek gehiago pentsatu dutela eta laguntza psikologikoa jasotzen hasiz gero, kontsultara joaten jarraitzeko joera dute. Hala ere, argi dago, hain lagin txikian oinarritutako iritza ezin dela orokortu.

Gizonezkoak zerbitzura gehiago hurbiltzeko eta eskaera berdintsuagoa lortzeko asmoz, Unibertsitateko PAZ-a bere jarduera-arlotik urrutiago dauden titulazioetan (batez ere zientzia eta ikasketa arloetan) ezagutzera ematea planteatu dute eta, horretarako, Unibertsitate Orientaziorako Azoketara joatea pentsatu dute.

Halaber, lehen eta bigarren mailako prebentzio programetako jarduerak egiteko asmoa dute, besteak beste, azterketen aurreko estresa eta antsietatea kudeatzeko tailerrak eta eguneroko bizitzako emozioak kudeatzeko tailerrak, eta tailer horien bidez gizonezko ikasleak erakarri nahi dituzte.

Azkenik, zerbitzu hori erabili dutenean ikasleek, poliki-poliki, izan duten esperientzia transmititzea espero dute, arreta klinikoa mantentzeko gaur egun dauden bi psikologo emakumeen kontratuekin. Bizkaiko eta Arabako campusetan eskaera handiagoa izango da; Gipuzkoan, dagoeneko, beste lurralde bietan baino askoz ere handiagoa da (Gipuzkoan, % 50, Bizkaian, % 30 eta Araban % 20), zeren Gipuzkoan orain dela 15 urte baino lehenagotik ezagutzen baita.

3.4. ENPLEGUAREN ARLOKO ANALISIA

UPV/EHU enpleguaren lau zentro daude: Gasteizkoa, Donostiakoa, Leioakoa eta Bilbokoa (Sarriko). Zazpi pertsona ari dira lanean, eta horietako lau emakumeak dira. Bost lanpostu teknikarientzako dira eta emakume bat administrazioko laguntzaile gisa aritzen da. Administrazioko laguntzailea eta Kudeaketa Orokorreko emakume teknikari bat Unibertsitatearen eta Eusko Jaurlaritzaren programa kontratuaren barruan daude. Gainerako langileak LANBIDE-Euskal Enplegu Zerbitzuak finantzatzen ditu.

Hona hemen Enplegu Zentroen 2014ko aurrekontuaren desagregazioa:

- 1) Ebazpen izenduna, 2014-2015 (2014/07/01-2015/06/30 aldia): 198.000 €; horietako 191.689 € langileen atalean sartu ziren.
- 2) EPEZ VIII programa- SEPIEK finantzatutakoa, Bizkaiko, Arabako eta Gipuzkoako campusak. 253.207,80 €
- 3) Lehen aukera- Eusko Jaurlaritzak finantzatuta: 690.000 € beken kudeaketari eta langileei (teknikari emakume 1 eta administrazioko laguntzaile emakume 1) dagozkienak.

Aurreko partiden baturak zentro horien aurrekontua handiagotzen du eta 1.141.207,8 €-koa da.

Harremanetan jarri diren pertsona arduradunek (Basoko Etxea-Sarriko Parkea), aspaldiko ibilbidea duten eta zentroen zerbitzuen egituran finkatuta dauden jarduerak hautatu dituzte azterketa honetarako. Programa hauek aztertu dira:

- Banakako orientazioa
- EPEZ (ERASMUS+) mugikortasun programa
- Talentia programa
- Lehen Aukera beken programa

Banakako orientaziorako programaren oinarria lan-merkatuan integrazteko banakako aholkularitza pertsonalizatua da. 2014an, 1.751 pertsonari eman zitzaizkien zerbitzua eta pertsona horien % 60 emakumeak izan ziren. Zerbitzua eman zaien pertsonen banaketari dagokionez, Gipuzkoa nabarmentzen da, 632 pertsonarekin (% 60 emakumeak), gero Bizkaia dator 606 (% 54 emakumeak) pertsonarekin eta ondoren Araba 513 lagunekin (% 62 emakumeak).

Ezagutza-adarren araberako analisisia eginez, banakako arreta gehienak Gizarte Zientziei eta Zientzia Juridikoei dagozkie (% 48), gero Ingeniaritza eta Arkitektura (% 33), Zientziak (% 9), Osasun Zientziak (% 6) eta Artea eta Giza Zientziak (% 5). Emakumeen kasuan, adarretan duten garrantzia hauxe da: Gizarte Zientziak eta Zientzia Juridikoak (% 52), Ingeniaritza eta Arkitektura (% 23), Zientziak (% 11), Osasun Zientziak (% 8) eta Artea eta Giza Zientziak (% 7). Gizonezkoak honela banatzen dira: Ingeniaritza eta Arkitektura (% 47), Gizarte Zientziak eta Zientzia Juridikoak (% 42), Zientziak (% 7), Artea eta Giza Zientziak (% 3) eta Osasun Zientziak (% 2).

UPV/EHUn titulua atera berri duten ikasleek atzerriko enpresetan praktikak egiteko EPEZ bekak Europako Batzordearen Erasmus+ mugikortasun programak bultzatzeko deialdian sartzen dira. 2014an, beka hori 65 pertsonak lortu zuten, eta horien % 58 emakumeak izan ziren. Programaren aurrekontua 253.207,80€-koa izan zen.

Talentia programa Bizkaiko baterako ekimena da: Talent programan (Bizkaiko Foru Aldundiak-BFA-k sustatutakoa) UPV/EHUK, Deustuko Unibertsitateak eta Mondragon Unibertsitateak ere parte hartu dute. Programa horren helburua laneratze eta garapen profesional egokiak izateko aukera gehien duen unibertsitate kolektiboari orientazioa ematea da, eta, halaber, Bizkaiko (EAE) ikasleak zientzia, teknologia eta enpresaren errealitatera hurbiltzea ere bai. Programaren bidez, orientazio pertsonalizatua jaso daiteke, BFAREN bikaintasuneko prestakuntza hobetzeko beketarako lehentasuna lortu daiteke eta programak, halaber, topaketa profesional garrantzitsuetara, sektoreko topaketetara, lurraldeko erakundeetara bisita teknikoak egitera, tailerretara, jardunaldietara eta abarrera joateko aukera ematen du.

2014an, 183 pertsonak parte hartu zuten eta horietako 112 (% 61) emakumeak izan ziren. Ezagutza-adarren arabera, % 56 Gizarte Zientzietakoak eta Zientzia Juridikoetakoak ziren, % 18 Ingeniaritza eta Arkitekturakoak, % 11 Zientzietakoak, % 10 Arte eta Giza Zientzietakoak eta % 5 Osasun Zientzietakoak. Emakumeen kasuan, adar garrantzitsuenak Gizarte Zientziak eta Zientzia Juridikoak (% 66) eta Zientziak (% 10) izan ziren. Gizonezkoen kasuan, parte-hartzaile gehien izan zituzten adarrak Gizarte Zientziak eta Zientzia Juridikoak (% 39) eta Ingeniaritza eta Arkitektura (% 35) izan ziren.

Lehen Aukera diru-laguntzen programari dagokionez, programa horren helburua lanik gabe dauden eta lan-esperientzia urriko edo esperientziarik gabeko gazteak lortutako titulazioarekin zerikusia duten enpleguetan kontratatzen dituzten enpresei emandako diru-laguntzen oinarriak ezartzea eta laguntzak arautzea da. Horrela, enplegua lortzeko aukerak areagotu egiten

dira (esperientzia profesionala hartuz) eta laneratzea finkatu nahi da. Enplegu zentroen lana, kasu honetan, programa ikasleengan eta enpresetan jakitera ematea da eta gero tituludunentzako lan-eskaintzak tramitatzea eskatzen duten enpresetarako. Prozesu osoan enpresei eta ikasleei lagundu zaie, sortu zaizkien zalantzak argituz.

2014an UPV/EHUK, Eusko Jaurlaritzak eskatuta, 3 hilabeteko 343 beka eman zituen, Legen Aukera programaren barruan. Hautatutako pertsona guztiak **“Enplegua aurkitzeko gaitasun aurreratuaren ikastaroa” egin zuten 5 egunean**, egokitu zitzairen enpresan lanean hasi baino lehen. Parte hartu zutenen % 42 emakumeak ziren. Programaren aurrekontua 690.000 €-koa izan zen.

Gero, Eusko Jaurlaritzak programan aldaketak sartzea erabaki zuen, zenbait gizarte agentek adierazi zituzten desadostasunengatik tituludun pertsona horiei ordaintzen zitzairen zenbatekoa urria zelako. Hala ere, Enplegu Arloan lortutako laneratzeari buruzko datuak adierazten dira (34 laguni kontratuak egin zizkieten amaitu ondoren, eta 36 beste enpresa batean hasi ziren lanean beka amaitu bezain laster).

3.5. BERDINTASUNERAKO ZUZENDARITZAREN ANALISIA

2006an sortu zenetik, Berdintasunerako Zuzendaritzaren helburu nagusia emakume eta gizonezkoek aukera, eskubide eta betebeharrak berdina izatea betetzen dela ziurtatzea da. Horregatik, jarduera guztien berriazko helburua euskal unibertsitate publikoko emakume eta gizonen arteko berdintasunean aurrera pausuak ematea da. Zuzendaritza horren aurrekontu osoa helburu hori lortzeko erabiltzen da.

Zuzendaritzaren finantzaketa-iturri nagusia UPV/EHUko aurrekontu arrunta da eta hori Eusko Jaurlaritzarekin hitzartutako programa-kontratu batekin osatzen da (aurrekontu osoaren % 20). Programa horren helburua ekitaldiko Berdintasun Planeko jarduerak inplementatzea da.

2014an berdintasunerako zuzendaritzaren aurrekontua 145.018,7 € izan zen. Zuzendaritza horren gastuaren % 38 I kapitulurako (langileen gastuak) izan da eta gainerako gastu arruntetarako. Aurrekontu hau ia konstante mantendu da 2013koaren aldean (% 2 handiago da, eta dena langileen gastuetarako erabili izan da).

Zuzendaritza honek egindako jarduera nagusiak hiru bloketan banatu daiteke:

- A. Diagnostikoak eta azterketak egitea (2013).

- B. Laguntzen eta sarien deialdiak, gehienak unibertsitateko graduoko, graduondoko eta doktoretzako ikasleentzat (2013 eta 2014).
- C. Ikastaroak, mintegiak eta bestelako ekitaldiak, hauek ere UPV/EHUko langileentzat (AZP, IIP eta ikasleak) (2013 eta 2014).

Zuzendaritzaren gastu desagregatu garrantzitsuak ikusita ondoriozta daitekeenez, langileen gastuak kendu ondoren, gainerako baliabideak, II eta IV kapituluetan erabili dira, jardueren hiru blokeak finantzatzeko: 2013an % 25 A blokeko jardueretarako erabili da, hau da, unibertsitateko errealitatea sakonago ezagutzeko behar diren diagnostikoak eta azterketak finantzatzeko (horietako batzuk aurreko urteetan egindakoak, 2012an) eta 2014an Berdintasunerako II. Plana egiteko. 2014an laguntzetarako eta beketarako % 38 erabili izan da (B blokea) eta jardunaldi, mintegi eta ekitaldietarako (C blokea) % 37 erabili izan da.

Zuzendaritzak egindako jarduera nagusiak, 2013an, A blokean 2007-2011 ikerkuntzaren esparruan emakumeek eta gizonezkoek dute partaidetzari buruzko diagnostikoa nabarmentzen da. Halaber, UPV/EHUko graduetan, genero ikuspegia integrazeari buruzko diagnostikoa amaitu zen.

B blokean, hiru sari-deialdi nabarmentzen dira:

- ✓ UPV/EHUko Master amaierako lanetan genero ikuspegia barne hartzearen **María Goyri Sariaren III. Edizioaren deialdia -2013/2014 ikasturtea-**. Sari hori Master Amaierako Lanetako genero ikuspegia sartzeagatik ematen da eta 12 MAL aurkeztu ziren. Bi sari eta accesit bat eman ziren eta denak emakumeentzat izan ziren.
- ✓ Genero ikuspegia gradu amaierako lanetan barne hartzearen **Francisca de Aculodi sariaren I. Edizioaren deialdia -2013/2014 ikasturtea-** sari horretara ere 12 lan aurkeztu ziren (2 Arte eta Giza Zientzietakoak, 7 Gizarte Zientziak eta Zientzia Juridikoetakoak eta 3 Osasun Zientzietakoak). Hiru sariak emakumeentzat izan ziren.
- ✓ Ikasketa feministei edo genero ikerketei buruzko tesi onenaren **Micaela Portilla Vitoria Sariaren II. Edizioaren deialdia -2013- 2013/2014 ikasturtean** hiru tesi aurkeztu ziren, horietako bi emakumeek eginda eta saria gizonak egindako tesiak jaso zuen.

Bloke horretan laguntzen hiru deialdi ere egin ziren. Deialdi horien helburua berdintasunarekin lotutako alderdiak bistaratzea eta ikerkuntza bultzatzea eta sustatzea da:

- ✓ UPV/EHUko Doktorego ikasleak jardunaldietara, biltzarretara eta mintegietara joateko bost laguntzen deialdia -2014-. Ikasturtean bi deialdi egin ziren, bat ohikoa eta bestea ezohikoa. Orokorrean, 18 laguntza eman ziren jasotako 29 eskaeretatik. 29 eskaera horietatik 24 emakumeek eginda ziren (% 83). Laguntza jaso zutenak 14 emakumeak ziren (% 78) eta lau gizon, horietako batek uko egin zion laguntzari.
- ✓ Genero ikuspegia barne hartzen duten master amaierako lanak egiteko laguntzen deialdia -2013/2014 ikasturtea- 2014ko ekaineko eta abenduko bi ebazpenetan onartu ziren 31 eskaeretatik 27 laguntza eman ziren (25 emakumeentzat eta 2 gizonezkoentzat).
- ✓ Diru laguntzetarako deialdia, 2014an UPV/EHUn emakume eta gizonen arteko berdintasuna bultzatzeko hitzaldiak eta jardunaldiak antolatzeko

C blokean 2014an AZP eta IIP-entzako ikastaroen antolakuntza nabaritzen da. Ikastaroak generoari buruzkoak eta aukeren berdintasunari buruzkoak izan ziren. Ikastaro horietan honako ikasgai hauek tratatu ziren:

- Comunicar en igualdad: como evitar los usos sexistas del lenguaje
- **Introducción de la perspectiva de género en los ámbitos científicos y tecnológico**
- Gizonezkoak, berdintasuna eta maskulinitasunak.

Halaber, 2014an bost jardunaldi egin dira:

- Jardunaldi akademiko-instituzionala martxoaren 8an.
- Hiru jardunaldi (campus bakoitzean bat) UPV/EHUko emakume eta gizonezkoen arteko Berdintasunerako I. Plana betearaztearen aurkezpena.
- Unibertsitatean berdintasuna lortzeko zenbait erronkari buruzko jardunaldia: sexu-aniztasuna eta genero-indarkeria.

Txostena Zuzendaritzak detektatutako hobetzeko proposamenekin eta erronkekin amaitzen da.

3.6. GIZARTE ERANTZUKIZUNEN ZUZENDARITZAREN ANALISIA: GARAPENERAKO LANKIDETZA BULEGOA

Gizarte Erantzukizuneko Zuzendaritzak UPV/EHUko Garapenerako Lankidetzaren Bulegoak garatutako jardueraren hautatu du ikerketa honetarako. Lankidetzaren

Bulegoaren aurrekontua Gizarte Erantzukizunerako aurrekontuaren % 29 da. Aipatu beharra dago, Lankidetzako Bulegoak 2011n² UPV/EHUren aurrekontuan genero ikuspegia sartzeko egin zen proiektu pilotuan ere parte hartu zuela. Beraz, ikerketa hau orain dela lau urte hasitako prozesuaren jarraipena dela esan daiteke.

2014an, Bulegoaren aurrekontuaren % 43,83, Lankidetzako Bulegoko langileei ordaintzeko erabili zen. Bulegoan garai hartan bi emakume ari ziren lanean (bat administrari lanetan eta bestea kudeaketa orokorreko teknikari gisa). Partida hori 92.009,21 €-koa izan zen (I kapitulua). II-VI kapituluetarako aurrekontua 117.874,18 €-koa izan zen (aurrekontu osoaren % 56,17). Finantzaketaren % 79az UPV/EHU arduratu zen, % 10,4 Euskal Fondoak Hitzarmeneko Ikasleen % 0,7 Elkartasun Fondoak ordaindu zuen, Gasteizko Udala % 2,4az arduratu zen eta ikastaro monografikoen matrikuletatik % 0,8a lortu zen.

Garapenerako Lankidetzako Bulegoak lau programa hautatu ditu ikerketa honetan lantzeko, lehenbiziko biak (A eta B), kuantitatiboki eta estrategia aldetik garrantzitsuak direlako eta gainerako biak (C eta D) aurreko bi estrategia horien ildo osagarriak direlako zerbitzuaren jarduerarako. Honako hauek dira:

- A. Ikasleentzako bekak, Garapenerako Lankidetzako proiektuetako Praktikak eta Karrera Amaierako Proiektuak egiteko.
- B. Garapenerako Lankidetzako Proiektu eta Ekintzen deialdia.
- C. Garapenerako Lankidetzako ikastaro monografikoak ikasleentzat.
- D. Garapenerako Hezkuntza eta Lankidetzari buruzko jardunaldiak eta jarduerak, unibertsitate komunitatearentzat-

A. Ikasleentzako bekak, Garapenerako Lankidetzako proiektuetako Praktikak eta Karrera Amaierako Proiektuak egiteko. Beken programa horretarako, aurrekontuaren % 25,72 erabili da eta programaren helburua Hegoaldean egiten diren garapenerako proiektuetan parte hartu nahi duten ikasleentzat, praktika akademikoetan lankidetzako hori gauzatu ahal izan dezaten. 2013-2014 ikasturtean 72 ikaslek parte hartu zuten (ikasleei 750 €-ko beka eman zitzaizkien) eta horietako 63 emakumeak izan ziren (% 87,7).

B. Garapenerako Lankidetzako Proiektu eta Ekintzen deialdia. Deialdi horretan aurrekontu osoaren % 14,29 erabili izan da eta deialdiaren helburua UPV/EHUko unibertsitate komunitateak Garapenerako Unibertsitate

Lankidetzako proiektu eta ekintzetan parte-hartzea bultzatzea eta sustatzea da. Proiektu eta ekintza horiek herrialde pobreetako biztanleen bizitza eta prestakuntza baldintzetan hobekuntzak eraginkorki bideratzeko dira. 2014ko ikasturteko deialdian 10 eskabide aurkeztu ziren (proiektuaren arduradunak: 4 emakume eta 6 gizonezko) eta 3 eman ziren (Proiektuaren arduradunak: 2 emakume eta gizonezko 1), guztira 30.000 € banatu ziren.

- C. Garapenerako Lankidetzako ikastaro monografikoak ikasleentzat, UPV/EHUko beste hainbat unibertsitate zentrorekin, Hegoa institutuarekin eta euskal GGKEekin koordinatuta, Lankidetzari Bulegoak urtean Garapen eta Lankidetzari buruzko 10 bat ikastaro antolatu ditu 2004az geroztik. Ikastaro monografikoetan generoaren gaia hainbat ikuspegitik tratatzen da eta hainbat gai jorratzen dira: Generoa eta Garapena, Sexu eta Ugaltze Eskubideak, emakumeen aurkako indarkeria Garapenerako oztopoa den aldetik. 2013-2014an, 309 ikaslek parte hartu zuten eta haietako 232 emakumeak ziren (% 75). Emakumeak, aurreko edizioetan bezala, gehiengo nabarmena dira ikastaroetan parte hartzeko orduan. Ikastaro gehienak **karrera "femenizatuenetan" ematen dira eta horregatik dira gehiengoa** emakumeak. Adibide gisa, Donostiako Irakasle Eskolan parte hartu zuten ikasle gehienak emakumeak ziren (% 92); ehuneko hori murriztu egin zen Ekonomia eta Enpresa Zientzien fakultatean (Sarrikon) % 45,3 eta Bilboko Ingeniaritza Tekniko Industrialean % 53,3 izan zen. 2013-2014 ikasturteko kostu ekonomikoa 18.438,32 €-koa izan zen (1.500 euro ikastaroko, gutxi gorabehera).
- D. Garapenerako Hezkuntza eta Lankidetzari buruzko jardunaldiak eta jarduerak, unibertsitate komunitatearentzat- 2013-2014 ikasturtean zehar Garapenerako Lankidetzari Bulegoak UPV/EHUko hiru jardunaldien (Lana Unibertsitatea eta Gizarte Mugimenduak, I. Topaketa, Lana Unibertsitatea eta Gizarte Mugimenduak, II. Topaketa, Unibertsitatearen eta Gizarte Mugimenduen arteko elkartasun jardunaldia, elikagaiei burujabetasunaren alde) eta sentsibilizatzeko hiru ekintzen (jardunaldi bat, liburu baten edizioa eta jaialdia/lehiaketa) antolakuntzan parte hartu zuen.

UPV/EHUko Lankidetzari Bulegoak, parte hartzen duten ikasleen "feminizatze" hori 2015erako "hautsi" nahian, esfortzu handia egin du ikastaro monografikoen planifikazioan eta zentro gehiagotara iristen saiatu dira eta gehiengo maskulinoa duten zentroetan gehiago ekinez (Ingeniaritzako Gai Mailako Unibertsitate Eskolak). Horretarako, MGI (Mugarik Gabeko Ingeniaritzak) unibertsitate elkartearen laguntza du. Elkarte horrekin hitzarmena eginda dago, hiru campusetako zentroetan egiten diren monografikoetan genero gaiak sartzen joateko.

Bulegoak 2015eko ekitaldirako informazioa biltzeko sistema aldatuko du, emakume eta gizonezkoen buruzko jarduerak bakoitzak duen eragina zein den hobeto jakiteko. Horretarako, izena emateko zein ebaluazioa egiteko galdetegi guztietan parte hartzen duten pertsonen sexuari buruzko informazioa erantsiko da.

Halaber, Lankidetzaren Bulegoak abian dituen Laguntzen eta Diru-laguntzen deialdi guztietan, nahitaez, aurkezten diren proiektuen genero ikuspegiaren analisia egin behar da eta, aldi berean, Bulegoak berak aholkularitza zerbitzua eskaini behar du, genero ikuspegia behar den bezala egin dadin. Horrez gain, bulegoaren bidez aurkezten diren lankidetzaren proiektuetan analizatzen diren gaien segimendua egingo du genero ikuspegiarekin.

3.7. ONDORIOAK ETA GOMENDIOAK

Lehenbizi aipatu behar da Ikasleen, Enpleguaren eta Gizarte Erantzukizunaren arloko Errektoreordetzak garatutako jarduerak ugariak dira eta gehienak graduako eta graduondoko ikasleentzat dira. Hala ere, Unibertsitateak ikasleei eskaintzen dien gehiena beste errektoreordetza batzuek kudeatzen dute, zeren UPV/EHUko IIP eta AZPen lanarekin zuzenean lotuta baitago. Jarduera horien aurrekontuaren analisiaren parte bat I. kapituluaren bidez (langileen gastuak) egiten da. Atal horri dagokio hori Unibertsitate osoko gastu arruntik garrantzitsuena da.

Errektoreordetza honek kudeatu dituen baliabideen zenbatekoa murrizta bada ere, gure ustez, jarduerak oso adierazgarriak dira, bai kuantitatiboki, baita kualitatiboki ere. Kuantitatiboki, aipagarria da Ikasleen Zuzendaritzak egin duen lana unibertsitate orientazioari dagokionez. Ikasleak izan daitezkeenak eta haien hurbileko inguruak unibertsitatea ezagutzeko duten lehenbiziko atea da. Ikuspegi kualitatiboari dagokionez, oso garrantzitsuak dira Berdintasunerako Zuzendaritzak eta Gizarte Erantzukizuneko Zuzendaritzak egin duten lana, gizarte berdinagoa eraikitzeko balioak aldatzearen alde. Garrantzitsuak dira, halaber, Errektoreordetzak egin dituen jarduerak, era pertsonalizatuan kolektibo jakin batzuei arreta emateko, esaterako, Psikologia Aplikatuko Zerbitzuak eta UPV/EHUko Enplegu Zentroek egin duten lana, eta baita unibertsitate funtzionala duten edo kartzeletan dauden ikasleez arduratzeko.

Ikasleen, Enpleguaren eta Gizarte Erantzukizunaren arloko Errektoreordetzaren zuzendaritzek eta zerbitzuek 2013-2014an garatutako jarduerari buruzko hasierako irakurketa orokor bat eginda ondoriozta daitekeenez, aztertutako zuzendaritza eta zerbitzu guztiek sexuen arabera desagregatutako datuak dituzte eta, gure ustez, hori aurrera pauso garrantzitsua da, zeren horrela, errealitatea eta haiek garatutako jardueren emaitzak ikuspegi osoago batetik ikus baitaitezke. Eta hori, gainera, ezinbestean aldaketak egin behar direnean eman beharreko urratsa da. Hobekuntza horretan, seguruenik, Zuzendaritzak azken urteetan garatu dituen ekintzek eragin positiboa izan dute, dagokion gaian, berdintasuna lortzeko.

Zenbait jardueratan emakume eta gizonezkoen parte-hartzea orekatua bada ere, ikuspegi kuantitatiboaren arabera, kasu askotan, parte hartzen duten gehienak emakumeak dira. Beraz, Berdintasunerako Zuzendaritzak eta Lankidetzarako Bulegoak antolatu dituzten ikastaroetan emakume gehiagok

parte hartu dute. Ikasleei dagozkien ikastaroetan aukerakoa da parte hartzea, beraz, ikasle emakume gehiagok parte hartzearen arrazoia, hasiera batean, UPV/EHUn ere ikasle emakumeak gehiago direla izan daiteke. Ondorioztatu daitekeenez, oro har, emakumeek gehiago parte hartzen dute eta/edo ikastaro horietan ematen diren gaiak interesgarriagoak dira emakumeentzat.

Errektoreordetza honen zerbitzu eta zuzendaritzen bidez arreta pertsonalizatua eman zaien langile gehienak emakumeak izan dira. Horixe gertatzen da, hain zuzen, Psikologia Aplikatuko Zerbitzuetan eta Enplegu Zentroetan (neurri txikiagoan bada ere). Emakumeen gehiengo horren arrazoiak asko izan daitezke.

Unibertsitate orientazioko jarduerari dagokienez, unibertsitate ikasketak egiten dituzten emakumeen kopurua handiagoa izateak, seguruenik, zerkusia du **ikasturtean zehar egiten diren ekimenetan (orientazio azokak, ateak irekitzea...)** parte hartzen dutenen zenbakiekin.

Zuzendaritza horiek eskainitako zerbitzuen satisfazioko inkestak egin diren kasuetan, jasotako arretari balorazio ona eman diotela egiaztatzen da.

Oro har, datuen arabera ikus daitekeenez, emakume eta gizonezkoen parte-hartzea orekatua da Errektoreordetza honek egin dituen zenbait jardueratan. Hala ere, emakumeek askoz gehiago parte hartzen duten jardueretan (asko gizarte bidezkoagoa egiteko balioak aldatzearekin lotuta daudenak) hausnarketa egin beharra dago, gizonezkoen parte-hartze handiagoa bultzatzeko erari buruz. Egin eta eranskinetan sartu diren txostenetan egiaztatu daitekeenez, hausnarketa horiek egiten ari dira dagoeneko eta, jakina, hobetzeko proposatzen diren ekintzen segimendua egin beharko da.